

Pentru publicare imediată

6 septembrie 2024

NDI încheie Misiunea de evaluare preelectorală și prezintă recomandări în contextul alegerilor prezidențiale din 2024 și a referendumului privind integrarea europeană din Moldova

Chișinău, Moldova - Institutul Național Democratic (NDI) și-a desfășurat Misiunea de Evaluare Preelectorală (PEAM) în Moldova în perioada 2-6 septembrie 2024, în contextul alegerilor prezidențiale și a referendumului constituțional privind integrarea europeană, care vor avea loc pe 20 octombrie 2024. Delegația și-a prezentat astăzi constatările și recomandările.

Cu puțin peste șase săptămâni până la vot, delegația NDI a constatat că pregătirile sunt în plină desfășurare și sunt administrate într-un mod profesionist și transparent de către Comisia Electorală Centrală (CEC), în baza unui nou Cod Electoral care oferă o bază legală solidă pentru alegerile prezidențiale și referendumul constituțional.

„Cea mai mare amenințare la adresa integrității electorale este influența malignă străină din partea Rusiei, inclusiv manipularea și interferența informațională străină (FIMI), care implică în mod predominant propagarea informării false pe rețelele de socializare cât și finanțarea ilegală aferentă”, a declarat liderul delegației NDI, Pekka Haavisto, membru al Parlamentului finlandez și fost ministru al afacerilor externe al Finlandei. În același timp, delegația NDI a avertizat că eforturile de combatere a influențelor străine maligne din Rusia nu trebuie să submineze principiile alegerilor credibile, incluzând schimbul liber și deschis de idei.

Deși nu subminează în mod fundamental credibilitatea alegerilor prezidențiale sau a referendumului constituțional, delegația NDI a remarcat că diverse părți interesate au remarcat probleme legitime cu privire la anumite procese electorale.

”Există încă pași importanți și practici care pot fi întreprinși pentru a îmbunătăți în continuare integritatea alegerilor prezidențiale și a referendumului constituțional”, a remarcat Directoarea regională a NDI pentru Eurasia, Eva Busza. „Delegația NDI furnizează cu acuratețe și imparțialitate cadrul legal și pregătirile pentru alegeri și demonstrează angajamentul comunității internaționale pentru alegeri credibile în Moldova.”

Declarația oferă o serie de recomandări practice în acest sens, inclusiv șapte acțiuni prioritare:

1. Guvernul, în colaborare și coordonare cu CEC, trebuie să-și asume informarea publicului cu privire la amenințările la adresa procesului electoral și eforturile întreprinse pentru a proteja integritatea alegerilor.
2. Agențiile guvernamentale și CEC ar trebui să se asigure că eforturile de combatere a informării false nu afectează neintenționat drepturile cetățenilor de a contesta alegerile prezidențiale; a pleda pentru sau împotriva referendumului constituțional; sau de a lua decizii informate.
3. Platformele de socializare (social media) ar trebui să dedice mai multe resurse pentru Republica Moldova pentru a identifica falsa informare și comportamentele neautentice, inclusiv să aloce mai multe resurse pentru analiza conținutului în limbile română și rusă și să se asigure în mod proactiv că nu acceptă reclame de la persoanele sancționate sau de la împuterniciții acestora.
4. Candidații la funcția de președinte și partidele politice ar trebui să respingă finanțarea străină ilicită și să respecte pe deplin și în timp util toate reglementările privind finanțarea campaniei.
5. Toate părțile interesate, inclusiv Guvernul, ar trebui să comunice despre problemele legate de referendumul constituțional într-un mod care să nu submineze drepturile femeilor și ale grupurilor minoritare.
6. Autoritățile relevante ar trebui să își intensifice eforturile pentru a proteja oficialii și personalul CEC, candidații/tele și activiștii/ele de partid, membrii/ele societății civile, în special observatorii/oarele, și jurnaliștii/tele de amenințări, intimidare și violență, atât fizică, cât și online.
7. Partidele politice, societatea civilă și cetățenii ar trebui să se implice în mod proactiv în exercitarea drepturilor lor democratice și să faciliteze o conversație națională de anvergură în jurul referendumului constituțional privind integrarea europeană.

Delegația NDI a fost condusă de Pekka Haavisto, membru al parlamentului finlandez și fost ministru al afacerilor externe al Finlandei și a inclus următorii/oarele membri/e: Joakim Edvardsson Reimar, fost diplomat suedez și expert în dezinformare; Eva Busza, directoare regională a NDI pentru Eurasia; Richard L. Klein, director global NDI pentru alegeri; și Martin Angeby, director de țară al NDI Moldova.

Delegația NDI și-a desfășurat activitatea în conformitate cu [Declarația de principii pentru observarea internațională a alegerilor](#) și cu legislația Republicii Moldova, cu referire la standardele internaționale și regionale pentru alegeri, precum și la cadrul electoral al Republicii Moldova. În cele din urmă, poporul Moldovei va fi cel care va determina credibilitatea alegerilor și dezvoltarea democratică.

NDI este o organizație non-profit, non-partizană, non-guvernamentală care lucrează în parteneriat în întreaga lume pentru a consolida și proteja instituțiile, procesele, normele și valorile democratice, pentru a asigura o calitate mai bună a vieții pentru toți. NDI pledează pentru o lume în care predomină democrația și libertatea, cu demnitate pentru toți. NDI a

observat aproximativ 200 de alegeri în fiecare regiune a lumii, inclusiv alegerile parlamentare din 2019 și alegerile prezidențiale din 2020 din Moldova. Institutul implementează programe în Moldova din anul 2003.

Delegația a fost finanțată de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)

###